

**INVENTÁŘE A KATALOGY FONDŮ OKRESNÍHO ARCHIVU
ROKYCANY**

OBECNÍ ÚŘAD STUPNO

1864-1870 – 1945 (~~1948~~) (1960)

Inventář

EL NAD 77

Evidenční číslo pomůcky
24

Zpracoval: Prom. hist. Petros Cironis

ROKYCANY 1963

Archiválie nedohledané při GI 2012 – 2014

Název archivní pomůcky:	Obecní úřad Stupno
Název fondu:	Archiv obce Stupno
Evidenční list NAD:	77
Číslo archivní pomůcky:	24
Popis nedohledaných archiválií:	inv. č. 13 – Kniha domovských listů 1864-1945 Inv. č. 14 – Seznam vydaných domovských listů 1939-1945
Počet a typ evidenčních jednotek:	úřední knihy – 2 ks
Rozsah nedohledaných archiválií v bm:	0,02
Stav ke dni:	5. 10. 2014
Vypracoval/la:	Hana Hrachová

Dohledání archiválie 2018

Název archivní pomůcky:	Obecní úřad Stupno
Název fondu:	Archiv obce Stupno
Evidenční list NAD:	77
Číslo archivní pomůcky:	24
Popis dohledaných archiválií:	inv. č. 13 – Kniha domovských listů 1864-1945 (1948)
Počet a typ evidenční jednotky:	úřední kniha – 1 ks
Rozsah dohledaných archiválií:	0,02 bm
Stav ke dni:	22. 2. 2018
Vypracovala:	Markéta Švecová

OBSAH

Původce fondu	4 - 6
Popis fondu	7 - 8
Inventář	10 - 12
Základní údaje o fondu	13

ÚVOD

Původce fondu

Původcem fondu je výkonný orgán místní samosprávy obce Stupna, tj. Obecní úřad Stupno.

Vesnice Stupno (původní historický název Stupa-stoupa, později Stupná, tj. ves a Stupno), leží 8 km severně od Rokycan při okresní silnici Plzeň – Radnice a při železniční dráze Stupno – Břasy v nadmořské výšce 434 m.

Stupno patří k nejstarším obcím rokycanského okresu. První písemné zprávy pochází ze 12. století. Roku 1361 byl patronem hornostupenského kostela Otík z Chrástu, o 19 let později vykonávaly zde právo patronátní Hynek, Jan a Bušek, bratři z Vížky a roku 1402 Jan ze Švamberka na Stupně. Později fara ve Stupně zanikla a kostel byl přidělen k Radnicím jako filiální. Fara ve Stupně byla opět zřízena až roku 1784. Stupno od poloviny 15. století patřilo k Březinského hradu a jeho další osud je spojen s hradem Březiny.

Obec Stupno leží v bývalé kamenouhelné oblasti, dosti hustě osídlené, nedaleko Vranova a Břas. Obec Stupno, Vranov a Břasy ačkoliv počtem obyvatel dosti veliké, tvořily dlouho jeden správní celek s menšími změnami. K tomuto spojení došlo patrně z důvodů hospodářských. Do roku 1860 Vranov byl obcí samostatnou, jehož správu vedlo 12 členů obecního zastupitelstva. Od tohoto roku však byl spojen se Stupnem a do obecního zastupitelstva skupenského volil 8 členů, z nichž jeden jakožto radní spravoval záležitosti obce Vranova. Se Stupnem zůstává Vranov spojen do roku 1923, kdy v úřadovně za předsednictví zvoleného starosty Jana Razíma, po více jak 60 letech se Vranov osamostatnil a zvolené obecní zastupitelstvo přejímá svou funkci.

V roce 1928 žádaly Břasy o osamostatnění, avšak obecní zastupitelstvo Stupna se postavilo zásadně proti, odůvodňuje své rozhodnutí tím, že by jim osamostatněním Břas, případly všechny důležité průmyslové závody, což by obec Stupno hospodářsky velmi poškodilo. Žádost Břas o osamostatnění byla zamítnuta. Tyto tři obce – Stupno, Břasy a Vranov měly dosti silně rozvinutý místní průmysl. V kamenouhelných dolech ještě stále nacházelo práci mnoho horníků. Celý hornický obvod Kříše, Stupno, Vranov, Břasy měly v roce 1910 7 500 obyvatel. V závodech a kamenouhelných dolech pracovalo v té době 1 500 osob.

K nejvíce postiženým v době hospodářské krize v letech 1929 – 1933 byli horníci z Radnicka, kteří tvořili značnou část nezaměstnaných. Kamenouhelné doby náležející hraběti ze Šternberka a firmě J. D. Štarck, masově propouštěly horníky. Jen malá část horníků a

dělníků měla vedlejší příjmy hlavně v zemědělství, ostatní pracovali buď na nouzových pracích, nebo pobírali podpory z nezaměstnanosti. V době, kdy hospodářská krize vyvrcholila, byl odhalen pomník horníkům ve Stupně – Břasy, jehož autorem a realizátorem byl člen Národního divadla, sochař Emanuel Famíra. Komitét pro postavení pomníku zahájil svou činnost již v roce 1931 a po dvou letech byl pomník postaven. Při jeho odhalení byli přítomni prof. Zdeněk Nejedlý, autor pomníku a četné deputace horníků ze všech revírů. Při této příležitosti promluvil Zdeněk Nejedlý a autor Emanuel Famíra. Komunistickému poslanci Dvoříkovi bylo četnickou asistencí zabráněno v projevu. Na tomto pomníku byly vytesány nápisy „Práci čest a Zdař Bůh.“ Za německé okupace roku 1941 byl pomník havířů ve Stupně náloží dynamitu roztrhán a odklizen.

V této obci měli silný vliv soc. demokrati a komunisté. Proto i obecní zastupitelstvo a rada byla složena ze zástupců stran levicových. V roce 1922 byl zvolen starostou obce Josef Mertl, v roce 1924 Harant Václav, v roce 1927 Alferi Jan, v roce 1929 Knedlhans Josef.

Obec Stupno patřila soudnímu okresu Rokycany. V místě byla fara s dvěma duchovními. Na hřbitově ve Stupně je hrobka hrabat Šternberků, kde je pohřben též i známý učenec a zakladatel českého muzea Kašpar ze Šternberka. V místě byl též telegraf, pošta železniční stanice, dále ve Stupně byla škola pro horníky patrně založena v roce 1923 – 1924, která vyučovala vždy ve středu odpoledne a v neděli dopoledne. V místě byla též škola obecná šestitřídní s třemi pobočkami a mimo to expositury v Kříších (jednotřídní) a ve Vranově dvoutřídní. V okolí Stupna byl značně rozvinut drobný průmysl a dále byl v místě mlýn, pila, továrna na barvivo, sklárna náležející firmě J. D. Štarck a keramička náležející téže firmě. Obyvatelstvo Stupna a okolí pracovalo ve značné míře v kamenouhelných dolech a v místních průmyslových závodech, část pak v zemědělství. Celková rozloha katastrální obce Stupna činila 750 ha. Osady a části osad připojených ke Stupnu: od roku 1860 – 1923 Vranov, od roku 1923 – 1945 Břasy a Rozdězí.

Obyvatelstvo

Horní Stupno			Dolní Stupno		
Rok	Počet domů	Počet obyv.	Rok	Počet domů	Počet obyv.
1788	29	-	1788	21	-
1843	40	-	1843	37	346
1896	85	663	1896	55	555

Roku 1907 mělo Stupno celkem 245 domů, 2 728 obyvatel, z toho Stupno samotné 142 domů, 1 283 obyvatel. Roku 1910 225 domů, 2 343 obyvatel, 2 182 Čechů, 143 Němců,

z toho katastrální obec Stupno 147 domů, 1 167 obyvatel, 1 127 Čechů, 40 Němců.

Katastrální obec Vranov: 108 domů 1 176 obyvatel, z toho 1 055 Čechů, 103 Němců, roku 1921 151 domů, 1 067 obyvatel, 493 mužů, 574 žen, 1 036 Čechů, 18 Němců, jiné národnosti 1, cizozemců 12, 628 katolíků, 20 evangelíků, 35 církve československé, 8 Izraelů, 376 bez vyznání. Roku 1930: 197 domů, 1 110 obyvatel, 1 081 Čechů, 12 nár. německé, 1 jiné, 16 cizozemců, 560 katolíků, 101 evangelíků, 19 církve československé, 7 jiné, 423 bez vyznání. Roku 1931: 234 domů, 1 110 obyvatel.

Obec položena je na trati Chrást Radnice, průmysl chemický a uhelné doly.

Popis fondu

Rozsáhlé správní reformy vynucené revolučním rokem 1848 měly velký význam i pro správu obecní. Zřízením obecních samosprávných orgánů, tj. obecních úřadů byl dán předpoklad ke vzniku nové úřední agendy obecní samosprávy. Spisová agenda obecních úřadů se značně lišila od spisových agend vyšších úřadů především tím, že do vyšších orgánů byl zaveden jistý systém péče o ukládání písemností. U větších obcí pozorujeme pronikání vlivu městské správy, avšak u obcí menších, kde obvykle býval úřadovnou dům starostův, k tomu nedošlo, protože nebyly k tomu podmínky. Úřední dokumenty byly ukládány ve starostově bytě a při volbě nového starosty putovala hlavní část písemností do jeho bytu, zatímco nepotřebné se zpravidla ničili.

V čele obecního úřadu stál starosta obce, volený na tři roky. Obecní zastupitelstvo se skládalo z volených členů a jeho počet byl určován počtem oprávněných voličů. U obcí do sto oprávněných voličů se volilo 8 – 9 členů, od 100 – 200 12 členů, od 200 – 400 18 členů, od 400 - 600 24 členů, od 600 – 700 30 členů, přes 1 000 oprávněných voličů volilo 36 členů obecního zastupitelstva.

Písemnosti Obecního úřadu Stupna, zahrnujícího v tom Vranov a Břasy, tvoří do roku 1923 celek, od toho roku se pak odděluje s rozlukou Vranova i spisová agenda.

Nyní fond ObÚ Stupno obsahuje: 47 knih, z let 1870 – 1945.

Spisový materiál:

Registraturní pomůcky: 5 podacích protokolů a 2 kartony spisů z let 1896 – 1943.

Dochované písemnosti ObÚ Stupno, uložené na půdě budovy NV, vyskartoval v roce 1953 tehdejší archivář Švígler. Z protokolu ze dne 6. srpna 1953 se dovídáme, že písemnosti určené do archivní úschovy, nebyly svezeny patrně pro nedostatek prostorů v OA, a zůstaly na místě. Současně se skartací ObÚ došlo i ke skartaci NV. Pro archivní depozitář bylo vybráno asi 100 knih, spisů, balíků a jednotlivin z let 1870 – 1952. Do stoupy bylo navrženo též kolem 100 knih, balíků a jednotlivin z let 1774 – 1950. Definitivně byly do archivu svezeny teprve v roce 1960 a počátkem roku 1961 byla provedena vnitřní skartace, vyřídění a uspořádání.

Písemnosti ObÚ Stupno se nám zachovaly dosti uceleně. Hlavní jejich část tvoří věci finanční a hospodářské, bez mezery jsou dochovány i důležité zápisy obecního zastupitelstva a rady. Dochovaný materiál ObÚ Stupno tvoří jeden ze základních pramenů pro studium a poznání dějin obecní samosprávy a vůbec dějin jedné z největších hornických obcí

rokycanského okresu a okolí. Nejcennější součástí fondu ObÚ Stupno jsou zápisy obecního zastupitelstva a rady, č. inv. 1 – 6 z let 1877 – 1945. Ke studiu finanční a hospodářské stránky obce slouží hlavní knihy.

Fond uspořádal a inventář sestavil Prom. hist. Petros Cironis.

INVENTÁŘ

Inv. č.	Název	Časový rozsah	Evid.jedn.č.
I. KNIHY			
1	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva	1877 - 1897	K1
2	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva	2.9.1922–29.9.1932	K2
3	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva od Tamtéž: zápisy ze schůzí NV	12. 11. 1932-31. 7.1944 1945 – 1947	K3
4	Zápisy ze schůzí obecní rady od Tamtéž: zápisy ze schůzí obecní správní komise Tamtéž: kniha dávek	11. 9. 1922-2. 6.1926 1921 – 1922 1899 – 1907	K4
5	Zápisy ze schůzí obecní rady od	19. 7. 1926-25. 10.1934	K5
6	Zápisy ze schůzí obecní rady od	25. 11. 1934-17. 2.1941	K6
7	Zápisy ze schůzí obecní rady od Tamtéž: zápisy ze schůzí obecní rady od	29. 3. 1941-1. 7. 1944 5. 6. 1945 – 1954	K7
8	Zápisy finanční komise od Tamtéž: zápisy finanční komise NV od	204.1923 – 1944 10. 12. 1954-14. 3.1960	K8
9	Policejní kniha přihlašovací	1925 – 1936	K9
10	Trestní rejstřík	1888 – 1950 *	K10
11	Matrika bývalých příslušníků	1907 – 1948	K11
12	Matrika do obce přijatých	1900 – 1948	K12
13	Knih domovských listů	1864 – 1945	K13
14	Seznam vydaných domovských listů	1939 – 1945	K14
15	Seznam cizích v obci	1930 – 1938	K15
16	Seznam cizích v obci od	4. 5. 1938-12. 3.1943	K16
17	Hlavní kniha obce (kniha příjmů a vydání)	1870 – 1888	K17
18	Hlavní kniha obce	1889 – 1896	K18
19	Hlavní kniha obce	1899 – 1914	K19
20	Hlavní kniha obce	1915 – 1916	K20
21	Hlavní kniha obce	1923	K21
22	Hlavní kniha obce	1924	K22
23	Hlavní kniha obce	1925	K23
24	Hlavní kniha obce	1926	K24

*Dopl. 5. 10. 2014. Hrachová

Inv. č.	Název	Časový rozsah	Evid.jedn.č.
25	Hlavní kniha obce	1927	K25
26	Hlavní kniha obce	1928	K26
27	Hlavní kniha obce	1929	K27
28	Hlavní kniha obce	1930	K28
29	Hlavní kniha obce	1931	K29
30	Hlavní kniha obce	1932	K30
31	Hlavní kniha obce	1933	K31
32	Hlavní kniha obce	1934	K32
33	Hlavní kniha obce	1935	K33
34	Hlavní kniha obce	1936	K34
35	Hlavní kniha obce	1937	K35
36	Hlavní kniha obce	1938	K36
37	Hlavní kniha obce	1939	K37
38	Hlavní kniha obce	1940	K38
39	Hlavní kniha obce	1941	K39
40	Hlavní kniha obce	1942	K40
41	Hlavní kniha obce	1943	K41
42	Hlavní kniha obce	1944	K42
43	Hlavní kniha obce	1945	K43
44	Hlavní kniha chudinská	1941	K44
45	Hlavní kniha lesní	1943	K45
46	Hlavní kniha lesní	1. 10. 1943 – 1948	K46
47	Hlavní kniha elektrické komise	1925	K47
48	Hlavní kniha elektrické komise	1926	K48
49	Inventář pozemků a veřejného statku	1924 – 1926	K49
50	Inventář obecního jmění	1924 – 1925	K50
51	Parcelní protokol	1912	K51
52	Parcelní protokol	1929	K52

Spisový materiál:

a) registraturní pomůcky:

53	Podací protokol	1936 – 1939	R1
----	-----------------	-------------	----

Inv. č.	Název	Časový rozsah	Evid.jedn.č.
54	Podací protokol	23. 6. 1939 – 1940	R2
55	Podací protokol	5. 5. 1941 – 1942	R3
56	Podací protokol	5. 5. 1942 – 1943	R4
57	Podací protokol	21. 8. 1943 – 1944	R5
58	Podací protokol	10. 6. 1944 – 1946	R6

SPISY

59	Záležitosti hospodářské a finanční (elektrické podniky obce, výměra lesů)	1896 – 1943	1
60	Záležitosti stavební	1908 – 1926	2
61	Žádosti o odprodej obecních pozemků na stavby	1920 – 1939	3
62	Zaknihování obecních pozemků na stavby	1924 – 1942	3
63	Vyhlášky týkající se obce Stupna	1940 – 1941	3
64	Seznam osob narozených v roce	1929, 1934, 1940	3
65	Slepecké písmo Hofmanové ze Stupna	1933	3
66	Dopis Jos. Nováka z Kanady	1920 – 1925	3
67	Oznámení ohledně občana Hausera	1913	3
68	Nové číslování domů obce Stupna	1906	3
69	Žádost o přidělení lesa Prešova	1920	3
70	Pronájem obecní kovárny	1932	3
71	Domovské právo podle zákona 301 z roku 1938	1938 – 1942	3

Základní údaje o fondu

Název fondu:	Obecní úřad Stupno
Značka fondu:	ObÚ Stupno
Časový rozsah:	1870 – 1945 (1948)
Počet inventárních jednotek:	71
Počet evidenčních jednotek:	61 (52 knih, 6 podacích protokolů, 3 kartony)
Stav ke dni:	1. 10. 1963
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	3
Pomůcku sestavil:	Prom. hist. Petros Cironis
Napsala:	Marie Krhounková

„Elektronická verze AP dodatečně vyhotovena při GI 2012-2014. Oproti původní fyzické AP může obsahovat jiný počet stran, navíc: stranu s obsahem, označení evidenčních jednotek.“

Nově vymezený a revidovaný časový rozsah a metráž při GI 2012 – 2014

Název archivní pomůcky:	Obecní úřad Stupno
Značka archivního fondu:	AO Stupno
Časový rozsah části fondu:	1870-1945 (1960)
Rozsah části fondu v bm:	1,6
Stav ke dni:	5. 10. 2014
Vypracoval/la:	Hana Hrachová

Nově vymezený a revidovaný časový rozsah a metráž 2018 (dohledání)

Název archivní pomůcky:	Obecní úřad Stupno
Značka archivního fondu:	AO Stupno
Časový rozsah části fondu:	1864-1945 (1960)
Rozsah části fondu v bm:	1,62
Stav ke dni:	22. 2. 2018
Vypracoval/la:	Markéta Švecová